

Sámi allaskuvla
Sámi University of Applied Sciences

Samisk høgskoles årsrapport (2017–2018)

sak til høgskolestyret 07.03.2018

Innhold

I. STYRETS BERETNING	4
INNLEDNING	4
STYRETS OVERORDNEDE VURDERING AV SAMLEDE RESULTATER, RESSURSBruk OG MÅLOPPNÅELSE FOR 2017	4
DE VIKTIGSTE PRIORITERINGENE FOR 2018	5
STYRETS OVERORDNEDE VURDERING AV INSTITUSJONENS MULIGHETER OG UTFORDRINGER FREMOVER	6
II. INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL	8
III. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER	11
SEKTORMÅL 1: HØY KVALITET I UTDANNING OG FORSKNING.....	12
<i>Virksomhetsmål 1.1: Samisk høgskole skal ha studier av høy kvalitet som sikrer studentenes tilfredshet og god gjennomføring</i>	12
Styringsparameter: andel bachelor- og masterkandidater som gjennomfører på normert tid	12
Styringsparameter: andel ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år	13
Styringsparameter: gjennomføring av vitnemålgivende utdanning	13
Styringsparameter: skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (studiebarometer)	14
Styringsparameter: faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter (studiebarometer)	14
<i>Virksomhetsmål 1.2: Samisk høgskole skal ha en tydelig internasjonal profil og tilrettelegge for økt studentutveksling og deltakelse i internasjonale forskningsprosjekt</i>	15
Styringsparameter: antall publikasjonspoeng per faglig årsverk	15
Styringsparameter: antall publiseringer og publiseringspoeng på samisk	16
Styringsparameter: verdien av Horisont 2020 – kontrakter per FoU-årsverk (forskningsrådet/NIFU)	16
Høgskolen har dermed ikke prosjekter med EU-finansiering fra rammeprogrammet for forskning Horizon 2020, men som følge av høgskolens Interreg-prosjekt AIDA har høgskolen mottatt andre EU-midler på totalt 347 000 kroner i 2017	16
Styringsparameter: andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter (DBH).....	16
Styringsparameter: antall utenlandske studenter (DBH)	16
<i>Virksomhetsmål 1.3: Samisk høgskole skal i tråd med sin egenart utføre forskning av høy kvalitet</i>	17
Styringsparameter: resultatoppnåelse på forskning ut fra institusjonens egenart.....	17
SEKTORMÅL 2: FORSKNING OG UTDANNING FOR VELFERD, VERDISKAPING OG OMSTILLING.....	18
<i>Virksomhetsmål 2.1: Samisk høgskole skal være en sentral samarbeidspartner og aktør i det samiske samfunnet</i>	18
Styringsparameter: andel mastergradskandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning	18
Styringsparameter: bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk (DBH)	18
Styringsparameter: andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk (DBH)	19
Styringsparameter: andel forskningsinnsats i MNT-fag (NIFU/FoU-statistikk).....	19
SEKTORMÅL 3: GOD TILGANG TIL UTDANNING.....	19
<i>Virksomhetsmål 3.1: Samisk høgskole fremme god tilgang til utdanning ved å tilby fleksible studier</i>	19
Styringsparameter: andel studenter med fleksible studier.....	19
<i>Virksomhetsmål 3.2: Samisk høgskole skal oppfylle alle måltall for kandidatproduksjon i lærerutdanningene</i>	20
Styringsparameter: kandidattall på helse- og lærerutdanningene	20
SEKTORMÅL 4: EFFEKTIV, MANGFOLDIG OG SOLID HØYERE UTDANNINGSSEKTOR OG FORSKNINGSSYSTEM	21
<i>Virksomhetsmål 4.1: Samisk høgskole skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv</i>	21
Styringsparameter: antall studiepoeng per faglig årsverk	21
Styringsparameter: andel kvinner i dosent- og professorstillinger (DBH).....	21

Styringsparameter: andel midlertidige ansatte i undervisnings og forskerstillinger	21
Sykefravær	22
Antall personer med redusert funksjonsevne	22
Antall personer på særlige tiltak	22
Styringsparameter: solide fagmiljøer	22
<i>Virksomhetsmål 4.2: Samisk høgskole skal, sammen med sine strategiske samarbeidspartnere, ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God internkontroll og effektiv ressursforvaltning skal bidra til at institusjonens har ressurser til sine faglige og strategiske prioriteringer .....</i>	<i>23</i>
Vesentlige merknader fra Riksrevisjonen	23
Antall gjennomførte kurs	24
Handlingsrom, likviditet og langsiktig økonomisk planlegging	24
Samisk høgskole har god likviditet, men handlingsrommet oppleves som lite. Dette skyldes at midler er bundet opp mot øremerkede midler eller eksterntfinansierte aktiviteter. Manglende langsiktighet i planleggingen og mangelfull planlegging av eksterntfinansierte aktiviteter er hovedårsaken til dette	24
Resultater og måloppnåelse for midler til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåinger	25
IV. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	28
RAPPORTERING OM STYRING OG KONTROLL	28
EFFEKTIVISERING	28
SIKKERHET OG BEREDSKAP	28
PANORAMA-STRATEGIEN	29
LIKESTILLING, MANGFOLD, DISKRIMINERING OG TILGJENGELIGHET	29
V. VURDERING AV FREMTIDSUTSIKTER	30
ÅRSPLAN FOR 2018	30
VI. ÅRSREGNSKAP	31
ÅRSREGNSKAP 2017	31

Tabeller og figurer

Tabell 1: Organisasjonskart 2017	9
Tabell 2: Ny organisasjonskart fra 01.01.2018	10
Tabell 3: Hovedtall	10
Tabell 4: oppsummering av parametre	11
Tabell 5: Publiseringstall	15
Tabell 6: Bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk	18
Tabell 7: Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk	19
Tabell 8: Sykefravær	22
Tabell 9: Vesentlige merknader fra Riskrevisjonen	23
Tabell 10: Antall gjennomførte kurs	24
Tabell 11: Handlingsrom, likviditet og langsiktig økonomisk planlegging	24

I. Styrets beretning

Innledning

Samisk høgskole er en utdannings- og forskningsinstitusjon som tar utgangspunkt i urfolk og det allsamiske, i dialog og samhandling med samfunnene rundt. Virksomheten til Samisk høgskole har samisk språk, tradisjonell kunnskap og innovasjon i sentrum. Senter for samisk i opplæringa, som er et nasjonalt kompetansesenter for samisk lese- og skriveopplæring, er også en del av høgskolestrukturen.

Styrets overordnede vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse for 2017

Styret mener at Samisk høgskole i hovedsak har levert i samsvar med prioriteringene som ble nevnt i årsrapporten for 2016–2017.

Samisk høgskole hadde i 2017 svært god utvikling i antallet registrerte studenter. Høsten 2017 hadde høgskolen totalt 270 registrerte studenter, mens tilsvarende tall for høsten 2016 var 188. Dette er det høyeste studenttallet i historien til Samisk høgskole. Siden årtusenskiftet har studenttallet vært over målet om 200 studenter kun én gang tidligere.

Samisk høgskole lyktes våren 2017 med å få akkreditert femårige grunnskolelærerutdanninger på masternivå. Dette var en viktig milepæl, siden lærerutdanningene er en av de viktigste pilarene til Samisk høgskole. Utdanning av samiskspråklige lærere med særlig kompetanse i samisk kultur og samfunnsforhold er avgjørende for hele det samiske samfunnet. Det er derfor også gledelig at alle lærerutdanningene nå har gode studenttall. Det var henholdsvis 19 og 17 studenter ved de to programmene for grunnskoletrinnene 1.–7. og 5.–10. I tillegg hadde barnehagelærerutdanningene og praktisk-pedagogisk utdanning også gode studenttall.

Økningen i studenttallet var imidlertid jevnt fordelt. De ulike tilbudene innen samisk språk og litteratur er fortsatt populære. På bachelor- og masterprogrammene var det høsten 2017 henholdsvis 11 og 12 studenter. Men også fagene knyttet til samfunnsvitenskap har sett en positiv utvikling. Blant annet begynte 20 studenter på studiet *Árbediehtu*, som omhandler dokumentering og bruk av tradisjonell kunnskap.

Styret mener økningen skyldes langsiktig og systematisk satsing på rekruttering. Høgskolen har prioritert å være synligere og føre en tettere dialog med relevante aktører i det samiske samfunnet. Videre har man prioritert kommunikasjon blant annet gjennom sosiale medier. I tillegg har man over tid jobbet systematisk med å utvikle fleksible studier og desentraliserte tilbud, for å møte de særegne geografiske forholdene i de samiske områdene med lange avstander og spredt befolkning, samt ønsker om å kombinere jobb med studier.

Samtidig som Samisk høgskole nå har flere studenter enn noen gang før, er det fremdeles bekymringsfullt at man rekrutterer få studenter direkte fra videregående skole. Spesielt legger styret merke til at man har relativt få studenter som begynner på første året av lærerutdanningene (5 og 7 førsteårsstudenter på SGLU 1–7 og 5–10). En stor del av de nye

studentene har en fireårig lærerutdannelse fra før, og har fått godkjent innplasseringer til senere nivåer av studiene.

Arbeidet med å få bachelor- og masterstudenter til å gjennomføre studiene til normert tid har fortsatt høy prioritet, og høgskolen ser at det fremdeles er et stort forbedringspotensial. Det jobbes derfor med å revidere studieplanene for å blant annet gi større muligheter til å tilpasse mastergradsoppgaven. I tillegg jobbes det blant annet med kompetanseheving innen digitale arbeidsmåter, revidering av programplaner og gjennomgang av ressursplanleggingen og studieporteføljen.

Styret har i 2017 startet implementeringen av strategiplanen for 2017–2021, som ble vedtatt i desember 2016. Blant annet har man vedtatt en ny bemanningsplan for strategiperioden som skal understøtte målene om å styrke den akademiske profilen, for å bli en vitenskapelig høyskole og et urfolksuniversitet på sikt.

Det har også blitt tatt grep for å styrke planleggingsarbeidet. Blant annet vedtok styret i forbindelse med bemanningsplanen strategiske prinsipper for å oppnå bedre samsvar mellom ressurs situasjonen og studieporteføljen. Høgskolen har dessuten utarbeidet konkrete planer for forskningsaktivitetene som finansieres gjennom avtalen med Nordisk ministerråd. Dette er gjort for å bedre kunne følge opp kriteriene som ligger til grunn for avtalen.

Konsulentselskapet Rambøll leverte i 2016 en evaluering av organisasjonsstrukturen til Samisk høgskole. Styret har i 2017 fulgt opp dette arbeidet og vedtatt en ny instituttstruktur. Hovedtrekkene i denne er at høgskolen går fra tre til to institutter. Samtidig har man gått fra valgte til ansatte instituttledere. I tillegg tas det grep for å styrke den administrative lederstøtten ved å flytte en administrativ ressurs til det ene instituttet. Styret mener dette styrker den faglige ledelsen ved høgskolen og gir større muligheter til å jobbe på et mer strategisk nivå. Arbeidet med å fornye administrasjonsstrukturen er utsatt til 2018.

Samisk høgskole prioriterer internasjonalisering. Det er et sentralt mål å samarbeide med utdannings- og forskningsinstitusjoner i Norden og internasjonalt. Spesielt er det viktig å samarbeide med andre institusjoner som setter urfolk i fokus. Samisk høgskole har i 2017 vært med i prosjekter som inngår i Interreg, som er et EU-program. Man har også deltatt aktivt i WINU (World Indigenous Nations University) og UArctic (University of the Arctic). I tillegg har man signert intensjonsavtaler med en rekke institusjoner.

De viktigste prioriteringene for 2018

Samisk høgskole vil i 2018 fortsette arbeidet med å realisere den nye strategiplanen for 2017–2021. Styret mener Samisk høgskole må fortsette arbeidet med å forbedre kvaliteten på planleggingsarbeidet og gjennomføringsevnen. Blant annet har det blitt avdekket at studieporteføljen er relativt ressurskrevende, noe som gir de vitenskapelig ansatte lite rom for forskning. Langtidsplanen for studieporteføljen vil derfor revideres i 2018 for å oppnå bedre samsvar mellom porteføljen og ressurs situasjonen.

Prosesen med å fornye organisasjonsstrukturen fortsetter. I juni vil styret vedta en eventuell endring av administrasjonsstrukturen. I løpet av høsten vil man vurdere toppledelsesstrukturen, hvor styret vil avgjøre om rektor skal være valgt eller tilsatt.

Studentrekruttering vil fortsatt være høyt prioritert, fremdeles med mål om 200 studenter. Det vil i 2018 blant annet være viktig å finne frem til mer treffsikre måter å nå frem til potensielle studenter på, særlig i aldersgruppen 20–30 år. Høgskolen vil derfor jobbe for å videreutvikle metoder og analyseverktøy som skal gi et bedre beslutningsgrunnlag for å gjøre eventuelle tilpasninger i studieporteføljen.

Som nevnt er det viktig å utdanne flere samisktalende lærere med kompetanse i samisk kultur og samfunn. Det vil særlig være viktig å rekruttere nye lærerstudenter som begynner på det første året av lærerutdanningen.

Høgskolen vil i 2018 jobbe videre for å styrke fleksible utdanningstiltak og mangfoldige utdanningsmetoder som fremmer høy studiekvalitet og godt læringsmiljø, og som bidrar til at så mange som mulig fullfører utdanningen sin.

Høgskolen vil videreutvikle og styrke det administrative samarbeidet med Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet (UiT). Samarbeidet er sentrert rundt områdene økonomi, IKT, personal og studie- og forskningsadministrasjon. Skolen vil også jobbe med å effektivisere de administrative prosessene gjennom blant annet digitalisering.

Samisk høgskole ønsker å være en sentral bidragsyter til å dekke kompetansegapene i det samiske samfunnet. Blant annet vil man i 2018 jobbe for å få opprettet en samisk sykepleierutdanning i nært samarbeid med UiT.

Samisk høgskole vil fortsatt prioritere internasjonalt samarbeid i Norden, EU og internasjonalt. Særlig vil man prioritere samarbeid med andre samiske institusjoner og urfolksinstitusjoner. Styret anser dette for å være en viktig indikator på at forskningen og utdanningene ved Samisk høgskole holder høy kvalitet som er relevant for formålet til institusjonen.

Styrets overordnede vurdering av institusjonens muligheter og utfordringer fremover

Den nye strategiplanen for 2017–2022 har som visjon at Samisk høgskole skal bli et samisk universitet og urfolksuniversitet. Dette forutsetter at høgskolen jobber systematisk med å styrke kompetansen blant de vitenskapelig ansatte og å styrke den akademiske profilen.

Samtidig må Samisk høgskole kontinuerlig jobbe med å være relevant i det samiske samfunnet og blant andre urfolk, for å rekruttere nye studenter og ha legitimitet. Et sentralt strategisk mål er derfor at tilbudene til Samisk høgskole skal bli mer tilgjengelig for større deler av det samiske samfunnet.

Det samiske samfunnet er i endring, både demografisk og næringsmessig. De samiske språkene står svakt i mange områder og må styrkes. I de samiske områdene er det befolkningsnedgang. Samtidig er det vekst i næringsutviklingen i nordområdene. Primærnæringene som er tradisjonelle for de samiske områdene, har derimot opplevd en

markant nedgang de siste årene. Dette utfordrer også Samisk høgskole til å utvikle seg i samsvar med samfunnsendringer og nye behov innen høyere utdanning.

Samisk høgskole 7.3.2018

Gunvor Guttorm
rektor og styreleder

Line Kalak
prorektor

Gunn Britt Retter
styremedlem

Roger Skarvik
styremedlem

Petter Drefvelin
styremedlem

Ellen Inga O. Hætta
styremedlem

John Henrik Eira
styremedlem

Nils Ole Skum
styremedlem

Torkel Rasmussen
styremedlem

Mikkel Rasmus Logje
styremedlem

Ellen Helene Siri
styremedlem

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Samisk høgskole ble opprettet i 1989 med formålet om å dekke utdanningsbehovet i det samiske samfunnet. Samisk høgskole er en grenseoverskridende utdannings- og forskningsinstitusjon som rekrutterer studenter og ansatte fra hele Sápmi.

Høgskolen arbeider for å styrke det allsamiske perspektivet gjennom gode og fleksible utdanningstilbud og godt forskningsarbeid nasjonalt og internasjonalt. Bruk, opplæring i og utvikling av samisk språk står sentralt.

Samisk høgskole har siden opprettelsen bevisst arbeidet for å oppnå status som vitenskapelig høgskole og har som langsiktig strategisk mål om å bli et universitet. Samisk høgskole jobber med å styrke nåværende studier og forsknings- og utviklingstiltak og å sette i gang nye masterstudier. I tillegg ønsker høgskolen å vurdere muligheter for å sette i gang nye doktorgradsstudier som støtter målet om å oppnå status som universitet.

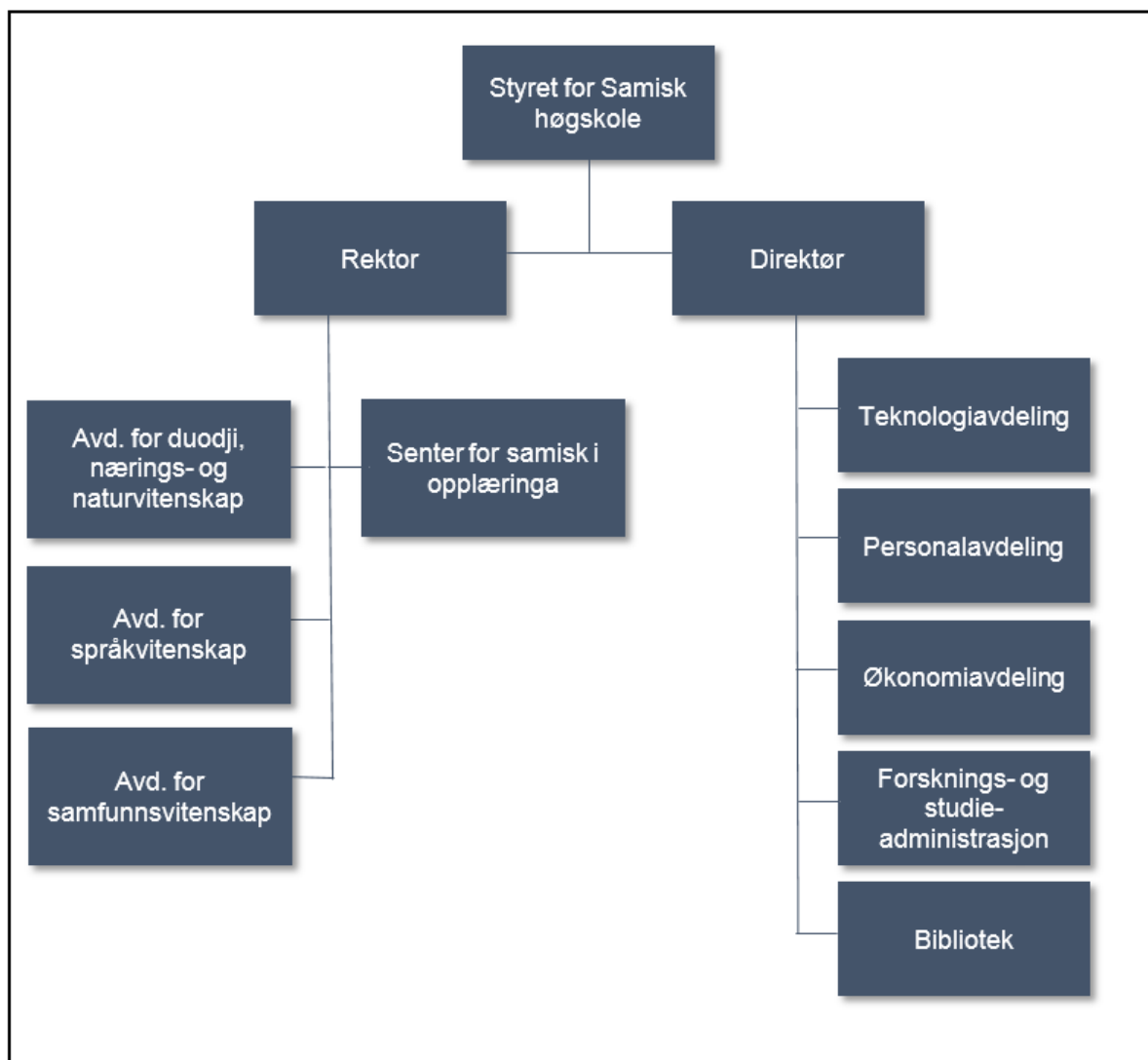
Samisk høgskoles studieportefølje i 2017 bestod av

- studier i samisk språk og samisk litteratur på ulike nivåer
- studier i duodji og design på ulike nivåer
- samiske lærerutdanninger på ulike nivåer
- studier i reindrift
- studier i journalistikk på ulike nivåer
- emner innen samfunnsvitenskap

Undervisningen og forskningen ved Samisk høgskole var i 2017 organisert gjennom tre fagavdelinger: avdeling for duodji- og lærerutdanningene, avdeling for språkvitenskap og avdeling for samfunnsvitenskap (Figur 1). I tillegg er Senter for samisk i opplæringa en frittstående faglig enhet under Samisk høgskole. Administrasjonen består av forsknings- og studieadministrasjonen, biblioteket, teknologiavdelingen, økonomiavdelingen og personalavdelingen.

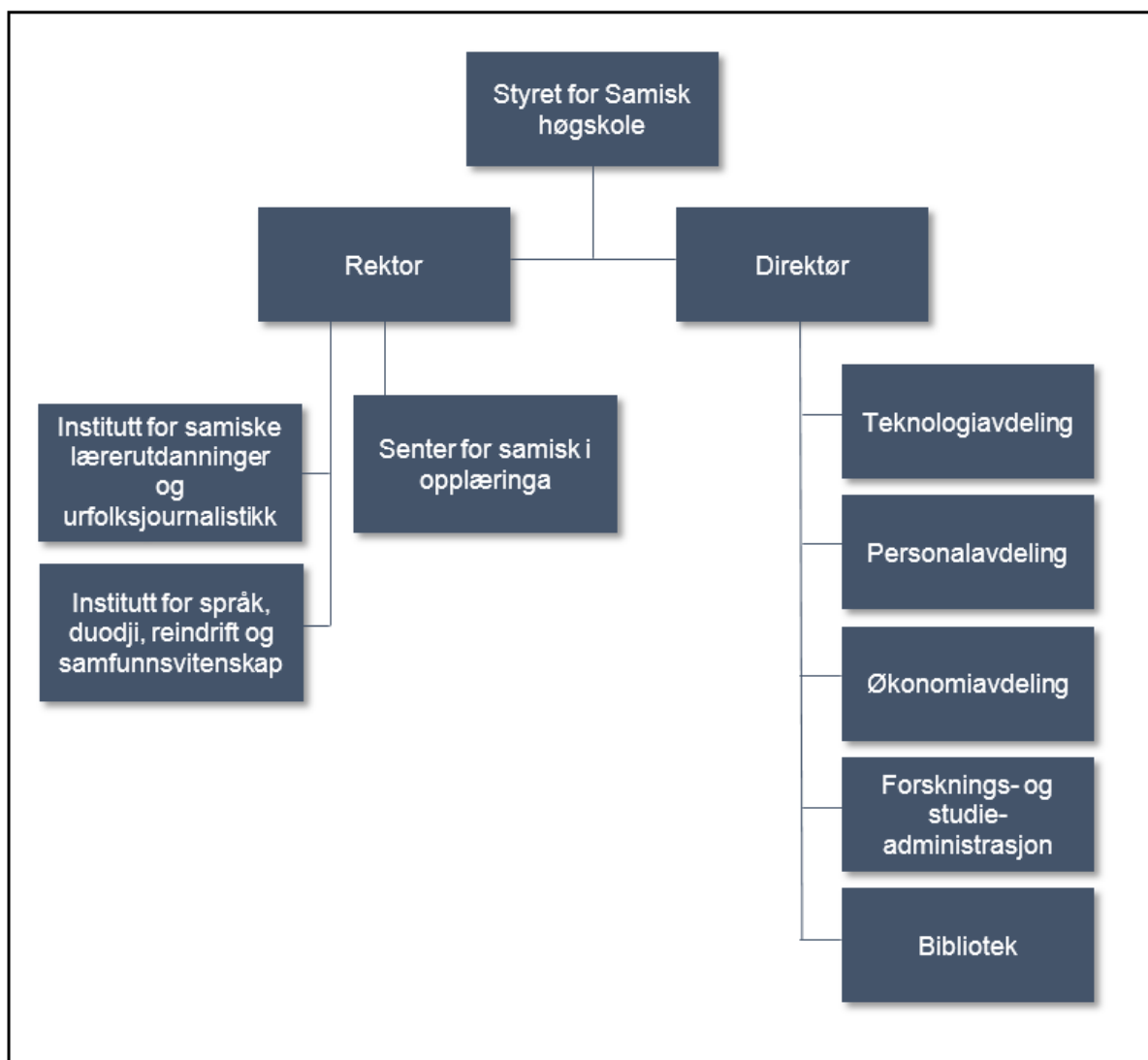

Tabell 1: Organisasjonskart 2017

Høgskolen jobbet i 2017 med omorganiseringen av fagenhetene som trådte i kraft fra 1. januar 2018, hvor man organiserte fagene innenfor to institutter (Figur 2). Høgskolen fortsetter arbeidet med å revidere organisasjonstruktur og vil i 2018 blant annet avgjøre om organiseringen av de administrative enhetene skal endres.

Tabell 2: Ny organisasjonskart fra 01.01.2018

Tabell 3: Hovedtall

	2017	2016
Antall årsverk	98,15	99,68
Antall registrerte studenter	270 (høst)	188 (høst)
Sum driftsinntekter	115,3 mill. kr.	99,9 mill. kr.
Total tildeling fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer	94,5 mill. kr.	87,6 mill. kr.

III. Årets aktiviteter og resultater

Tabellen viser en samlet fremstilling av Samisk høgskoles resultat på nasjonale og institusjonelle styringsparametre. Nærmere vurderinger rundt måloppnåelse for styringsparametrene står under de aktuelle virksomhetsmålene. Denne årsrapporten er basert på kravene i tildelingsbrevet til Samisk høgskole for 2017. Høgskolen har i tillegg fått midler over tre supplerende tildelingsbrev i 2017 som rapporteres i årsrapporten for 2017–2018. I tillegg rapporteres det om framdrift gjeldende et supplerende tildelingsbrev fra 2016.

Tabell 4: oppsummering av parametre

Sektormål 1 Høy kvalitet i utdanning og forskning				
	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2017¹	Mål 2018²
Andel bachelorkandidater som gjennomfører på normert tid	50	-	55 %	60 %
Andelen mastergradskandidater som gjennomfører på normert tid	-	-	50 %	50 %
Andel ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år	-	-	-	-
Gjennomføring av vitnemålgivende utdanning	41	21	10	
Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten	4,1	-	4,2	4,2
Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter	31,43	-	35	35
Antall publikasjonspoeng per faglig årsverk	0,4	0,4*	0,8	0,8
Antall vitenskapelige publiseringer på samisk i forhold til alle vitenskapelige publiseringer	6 %	0 %*	17 %	17 %
Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk	-	-	-	-
Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter	0	0	0	1
Antall utenlandske studenter (DBH)	33 %	19 %	30 %	

Sektormål 2 Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling				
	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2017³	Mål 2018⁴
Andel mastergradskandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning	-	-	-	-
Bidraginntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk	92 263	116 521	100 000	100 000
Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk	176 861	229 059	150 000	180 000
Andel forskningsinnsats i MNT-fag	-	-	-	5 %

¹ Kun for dem som har satt opp et måltall

² Kun for dem som har satt opp et måltall

³ Kun for dem som har satt opp et måltall

⁴ Kun for dem som har satt opp et måltall

Sektormål 3 God tilgang til utdanning				
	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2017⁵	Mål 2018⁶
Andel studenter med fleksible studier		44 %	30 %	30 %
Kandidattall på helse- og lærerutdanningene				
Samisk grunnskolelærerutdanning 1.-7.	2	0	2	2
Samisk grunnskolelærerutdanning 5.-10.	8	0	2	2
Samisk barnehagelærerutdanning	7	0	2	2

Sektormål 4 Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem				
	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2017⁷	Mål 2018⁸
Antall studiepoeng per faglig årsverk	150,51	162,4	200	200
Andel kvinner i dosent- og professorstillinger	10,64	10,64		
Andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger	19,14	25,48		
Solide fagmiljøer				
Langsiktig økonomisk planlegging				
Andel samlede lønnskostnader i forhold til samlede driftskostnader				
God virksomhetsstyring og effektiv ressursforvaltning				
God internkontroll og god kjennskap til regelverk				

*) Foreløpige tall. Endelige tall kommer i mars 2018

Sektormål 1: høy kvalitet i utdanning og forskning

Virksomhetsmål 1.1: Samisk høgskole skal ha studier av høy kvalitet som sikrer studentenes tilfredshet og god gjennomføring

Styringsparameter: andel bachelor- og masterkandidater som gjennomfører på normert tid

Studenttallet ved Samisk høgskole har økt fra 188 høsten 2016 til 270 høsten 2017. Ambisjonsnivået er at minst 50 prosent av bachelor- og masterkandidatene skal gjennomføre på normert tid. I henhold til dataspesifikasjon for styringsparametre skal det rapporteres for 2014-kullet. Samisk høgskole hadde høsten 2014 kun opptak til fireårige samiske grunnskolelærerutdanninger, som har normert studietid på fire år. Dette betyr at høgskolen ikke har tall å vise til under denne styringsparameteren.

Antallet bachelorstudenter som gjennomfører til normert tid, har imidlertid hatt en positiv utvikling. Selv om dette målet ble nådd i 2016, ser høgskolen likevel at det fortsatt er et forbedringspotensial. Historisk sett har noen studier hatt betydelig lavere

⁵ Kun for dem som har satt opp et måltall

⁶ Kun for dem som har satt opp et måltall

⁷ Kun for dem som har satt opp et måltall

⁸ Kun for dem som har satt opp et måltall

gjennomføringsprosent enn andre. Dette er fulgt opp med blant annet revidering av studieplaner.

Våren 2015 hadde Samisk høgskole opptak til masterprogrammet i samisk journalistikk med et urfolksperspektiv. Gjennomføringsprosenten har forbedringspotensial. Det viser seg at de fleste blir forsinket med masteroppgaven. Som en oppfølging av dette har høgskolen startet arbeidet med å revidere studieplanen, blant annet ved å endre masteroppgaven slik at studentene har flere valgmuligheter. Det antas at dette kan føre til at flere gjennomfører studiet til normert tid.

Høgskolen har iverksatt tiltak som er ventet å styrke gjennomføringen. Blant annet er kompetanseheving innen digitale arbeidsmåter, revidering av programplaner og gjennomgang av studieporteføljen prioritert. I tillegg er arbeid med kartlegging av høgskolens ressurs- og kompetansesituasjon prioritert, for å sikre tilstrekkelig førstekompetanse innen alle bachelor- og masterstudier. Disse tiltakene skal bygge opp under arbeidet med å nå resultatmålene.

Ved femårige grunnskolelærerutdanninger er det i tillegg til studiekoordinator utnevnt et studieteam. På denne måten vil man styrke ledelse av programmet. Teamet har prioritert informasjon om studiene til potensielle søkere, introduksjonsfilm for studenter samt månedlige veiledningssamtaler, samtaler om progresjonsavtaler og om hva som kreves av studentene for å gjennomføre studiene. Erfaringer fra dette arbeidet tas med i utviklingen av høgskolens øvrige studier.

Et av tiltakene som vil prøves ut, er at bachelor- og masterstudenter blir innkalt til en årlig samtale med studieprogramansvarlig, for å motivere til videre studieinnsats og gjennomføring av studiet.

Styringsparameter: andel ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år

Samisk høgskole tok opp det første kullet i ph.d.-programmet i samisk språk og litteratur høsten 2016. Vi forventer å ha et tallgrunnlag tilgjengelig fra 2022. Samisk høgskole vil ha som mål at 50 prosent av ph.d.-kandidatene gjennomfører innen seks år.

Som del av kvalitetssikringen av studiet har høgskolen satt i gang en prosess med å gjennomgå styringsdokumenter og studieplaner og klargjøre rutiner og arbeidsfordeling.

Styringsparameter: gjennomføring av vitnemålgivende utdanning

Høgskolen hadde som mål at 10 kandidater fullfører vitnemålgivende utdanning i 2017. Tall for 2017 viser at 21 gjennomførte vitnemålgivende utdanning, av disse har 11 kandidater fullført enten bachelor- eller mastergrad.

Høgskolen prioriterer å kartlegge studenter som har begynt på, men ikke fullført gradsgivende utdanning, og vil vurdere hvordan disse studentene på best mulig måte kan fullføre utdanningen. Dette gjelder spesielt samiske fireårige grunnskolelærerutdanninger og barnehagelærerutdanninger, der flere kandidater kun mangler undervisningsfag eller bacheloroppgaver. Ressurser til veiledning av bacheloroppgaven vil prioriteres.

Styringsparameter: skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (studiebarometer)

Svarprosenten på Studiebarometeret er fortsatt for lav til at høgskolen kan bruke resultatene fra undersøkelsen. Høgskolen hadde som mål å arbeide for at svarprosenten blir så høy at resultatene kan brukes i kvalitetsarbeid.

Studieadministrasjonen har gjennomført en egen undersøkelse, som ble sendt per e-post til alle studenter. Muligheten for å delta ble også kunngjort på studentenes Facebook-side. Temaene var rekruttering, undervisning, veiledning, administrativt og annet, og studentenes trivsel. Tallene viser at 23 prosent av studentene deltok i undersøkelsen. De fleste av dem som har svart, omtrent 80 prosent, er mellom alternativene *meget fornøyd* og *til dels fornøyd* med den faglige biten, herunder hører også studentenes forventninger til studiet. Omtrent 24 prosent av dem som har svart, mener at forventningene ikke er innfridd. Om de administrative tjenestene og støtten har omtrent 85 prosent svart at de er *meget fornøyde* og *til dels fornøyde*. Størstedelen svarer at de er *til dels fornøyde* med rekrutteringen. Omtrent 50 prosent av dem som har svart, oppfordrer andre til å begynne på Samisk høgskole. De som deltok i undersøkelsen, svarer også at de trives godt.

Studieteamet ved de femårige grunnskolelærerutdanningene har gjennomført en undersøkelse ved studiestart, hvor studentene ble spurt om hvor fornøyde de var med informasjon om studiet, opptak, studiestart og studiet generelt. Undersøkelsen hadde god svarprosent, og resultatene viser at studentene var fornøyde. Resultatene viser også at mange av studentene bevisst har ventet på et mastertilbud innen samiske lærerutdanninger ved Samisk høgskole, og at Samisk høgskole var den institusjonen de ville ta masterutdanning ved.

Høgskolen har hatt utfordringer med å få studenter til å svare på undersøkelser og vil ta med erfaringene fra undersøkelsen ved femårige grunnskolelærerutdanninger. Høgskolen vil derfor sette av flere ressurser til evalueringer, spesielt undersøkelser av hvordan søkere og studenter opplever søknadsprosessen, fra rekruttering til studiestart, hva de er fornøyde med, hva de savner, og hva som bør forbedres. Høgskolen har som mål å utvikle alternative metoder for å hente inn tilbakemeldinger fra studenter, slik det kommer frem av høgskolens årsplan for 2018.

Styringsparameter: faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter (studiebarometer)

Svarprosenten på Studiebarometeret er fortsatt for lav til at høgskolen kan bruke resultatene fra undersøkelsen.

Høgskolen har jobbet med oppfølging av Bologna-prosessen. Blant annet er det prioritert at fag- og studieplaner skal følge gjeldende krav, og at det her skal fremkomme hva som kreves av studentene i form av læringsutbytte, arbeidskrav og eksamen. Spesielt er krav i forbindelse med praksis på lærerutdanningene formidlet til studentene. Bologna-prosessen vil fortsatt prioriteres.

Virksomhetsmål 1.2: Samisk høgskole skal ha en tydelig internasjonal profil og tilrettelegge for økt studentutveksling og deltakelse i internasjonale forskningsprosjekt

Styringsparameter: antall publikasjonspoeng per faglig årsverk

Høgskolens registreringer i Cristin viser at høgskolens produksjon av forskningsartikler holder seg på samme nivå som i 2016. Tallene er ikke endelige, men ser ut til å vise 18,3 publiseringspoeng og 0,4 publiseringspoeng per fagansatt i 2017. Tabellen viser hvordan antallet NVI-registreringer (Norsk vitenskapelig indeks) har sett ut de seneste årene. Alle data er hentet fra www.cristin.no. Det foreløpige resultatet for 2017 oppfyller ikke målet som ble satt i årsplanen for 2017. Høgskolen har mål om 0,8 publikasjonspoeng per fagansatt per år og vil prioritere å satse på å publisere mer. En mulig årsak til lavere publisering er at undervisningsansvaret for fagansatte har vært høyt i 2017, og man har ikke kunne tildele tilstrekkelig FoU-tid som i tidligere år. Dette vil bli jobbet med i forbindelse med forbedring av ressursplanleggingsmetodene ved høgskolen i 2018.

Tabell 5: Publiseringstall

År	Sum rapporterte poster i Cristin	Vitenskapelige poster (NVI) i Cristin	Fagansatte ved Samisk høgskole	Publiseringspoeng	Poeng per fagansatt ved Samisk høgskole	Poeng per fagansatt ved norske statlige høgskoler	Poeng per fagansatt ved norske universiteter	FoU-tid til amanuenser og lektorer – i årsverk
2017	138*	26*	45,7	18,3*	0,4*			4,4
2016	114	19	41,4	16,4	0,4	0,6	1,3	4,3
2015	98	29	39,6	32,5	0,8	0,5	1,4	4,3
2014	139	21	36,5	31,0	0,9	0,4	1,0	2,9
2013	117	6	37,6	6,9	0,2	0,4	0,9	4,1
2012	125	19	39,0	31,4	0,8	0,4	1,0	3,3
2011	156	30	40,3	34,3	0,8	0,4	1,0	2,9

*) foreløpige tall. Endelige tall for 2017 kommer i mars 2018

I fjorårets *Vurdering av fremtidsutsikter* sa høgskolen at man vil «se på tildeling av forskningstid innen organisasjonen og veiledning i forbindelse med forskning, for å styrke forskningen ved institusjonen». I 2017 har man derfor utviklet prosedyrer for å sikre at man har aktiviteter som oppfyller kontrakten høgskolen har med Nordisk ministerråd. Det er blant annet utviklet en flerårig plan for forskningsaktiviteten, noe som gir bedre oversikt over og styring av midlene. Dette forventes å vise resultater ved neste års rapportering, årsskiftet 2018/19.

Den samlede størrelsen på FoU-tid som er tildelt høgskolens ansatte i 2017, tilsvarer totalt seks fulle årsverk (i tillegg til eksternt finansiert forskning). Den vitenskapelige produksjonen har i 2017 vært på nivå med produksjonen i 2016, som viste seg bedre enn de foreløpige tallene som kom frem i årsrapporten for 2016–2017, men som likevel var betydelig lavere sammenlignet med tidligere år.

Tiltaket med å forbedre planleggingen av forskningsaktivitetene vil etter høgskolens syn medvirke til å øke gjennomføringsevnen til instituttene. Dette vil forhåpentligvis over tid øke og forbedre kvaliteten på forskningen ved Samisk høgskole.

Styringsparameter: antall publiseringer og publiseringspoeng på samisk

Samisk høgskole så i fjor at kun én av de atten vitenskapelige publikasjonene i 2016 var skrevet på samisk, og satte da et mål om å øke antallet vitenskapelige publikasjoner på samisk til tre i 2017 («minst 15 prosent»). Høgskolen har ikke oppnådd målet, siden høgskolen ikke har produsert noen vitenskapelige artikler på samisk i 2017. De fleste artiklene publiseres fortsatt på engelsk (16 vitenskapelige publikasjoner), fulgt av norsk (6), finsk (2) og svensk (2).

Høgskolen vil bruke en del av finansieringen fra Nordisk ministerråd til å arrangere tre skriveseminarer i 2018 som et tiltak for å øke antallet publikasjoner på samisk. Blant de postene i Cristin som ikke gir publikasjonspoeng, som høgskolens ansatte har meldt inn i 2017, er det 16 poster på samisk. Disse inkluderer bøker, artikler og muntlige presentasjoner.

Styringsparameter: verdien av Horisont 2020 – kontrakter per FoU-årsverk (forskningsrådet/NIFU)

Høgskolen har fulgt opp planen om å utarbeide en søknad til Horisont 2020 i 2017. En søknad ble sendt inn i januar 2017 for steg 1 (Stage 1), med samarbeidsinstitusjoner som også har erfaring fra minoritetssituasjoner i Europa, blant annet University of the Highlands and Islands i Skottland, og Ulster University i Nord-Irland. Prosjektet fikk ikke støtte.

Høgskolen har i 2017 sendt inn én utviklingsprosjektsøknad til Interreg – Sámi musihkkaakademiiija, Samisk musikkakademi – og fått bevilget midler til prosjektet, som utvikler samisk musikkundervisning. Høgskolens andre utviklingsprosjekt som er finansiert i Interreg, Arctic Indigenous Design Archives (AIDA), er i gang sammen med partnere i Sverige, Norge og Finland. Prosjektet tar sikte på å synliggjøre duodji-utøveres arbeid og arbeidsprosesser.

Høgskolen har dermed ikke prosjekter med EU-finansiering fra rammeprogrammet for forskning Horizon 2020, men som følge av høgskolens Interreg-prosjekt AIDA har høgskolen mottatt andre EU-midler på totalt 347 000 kroner i 2017.

Styringsparameter: andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter (DBH)

Høgskolen fikk høsten 2017 tildelt Erasmus Charter for Higher Education. Som del av høgskolens satsing på økt internasjonalisering er det i 2017 opprettet en internationaliseringsenhet med medlemmer fra studie- og forskningsadministrasjonen, rektor og fagavdelingene, for å koordinere internasjonaliseringsarbeidet ved høgskolen bedre.

Styringsparameter: antall utenlandske studenter (DBH)

Samisk høgskole har som mål at 30 prosent av registrerte studenter skal være utenlandske studenter, medregnet studenter fra Sverige og Finland. Antallet utenlandske studenter har økt de siste årene, med unntak av våren 2017 hvor det var en nedgang fra 53 studenter

våren 2016 til 40 studenter våren 2017. Høgskolen har likevel ikke nådd målet om 30 prosent, da antallet registrerte studenter også har økt.

Etterspørselen etter samiske lærere er stort også i de øvrige nordiske landene. Høgskolen har som mål å rekruttere flere studenter fra Sverige og Finland til de femårige grunnskolelærerutdanningene og har derfor utarbeidet en egen rekrutteringsplan for de nordiske landene. Man regner også med at omgjøring av samiske grunnskolelærerutdanninger til masterutdanninger vil kunne rekruttere flere studenter fra Sverige og Finland.

Virksomhetsmål 1.3: Samisk høgskole skal i tråd med sin egenart utføre forskning av høy kvalitet

Styringsparameter: resultatoppnåelse på forskning ut fra institusjonens egenart

Samisk høgskole har i 2017 gjennomført det første året av den nye kontrakten med Nordisk ministerråd for perioden 2017–2019. Forskningsprogrammet har som formål «å fremskaffe forskningsresultater av høy kvalitet som er til nytte for det samiske samfunnet og urfolkssamfunn for øvrig», og skal «bidra til økt forskning og kunnskapsutvikling, publisering, kapasitetsoppbygging, rekruttering, forskerutdanning og kunstnerisk utviklingsarbeid».

Samisk høgskole har i samsvar med høgskolens styringsdokument fortsatt å prioritere språkforskning og forskning innenfor samfunnsfaglige problemstillinger, inkludert tradisjonell kunnskap. Høgskolen har også fortsatt å prioritere utdanningsforskning, noe som nevnes særskilt i kontrakten med Nordisk ministerråd. Noen viktige punkter om høgskolens forskning (som også ble nevnt i årsplanen for 2017):

- Forskningsprosjektene som ble igangsatt i 2016, er videreført i 2017.
- Høgskolen har publisert én bok i serien Dieđut i 2017⁹.
- Høgskolen har publisere ett nummer av Sámi dieđalaš áigečála sammen med UiT – Norges arktiske universitet¹⁰.
- Høgskolen har arrangert en fagkonferanse i pedagogikk i våren 2017, og det større forskningsprosjektet Sámi mánáid áigumušat / Engaging the voices of Sámi children, som Norges forskningsråd har finansiert, ble ferdigstilt i hennhold til planen i november 2017. I prosjektet har man fokusert på overføring av tradisjonell kunnskap i barnehage og grunnskole.
- Flere av fagretningene ved høgskolen har i 2017 skrevet forskningsstrategier for å tydeliggjøre de faglige prioriteringene fremover.

---

⁹ I årsrapporten 2016-17 fremkom det at høgskolen hadde mål om å utgi to bøker. Ytterligere én bok ble imidlertid utgitt i 2017, men inngikk i serien for 2016.

¹⁰ Dette nummer fikk nummer 2016/2 i serien, men ble gitt ut i 2017.

- Lærerprogrammene har fått finansiering for ulike prosjekter, blant annet Focus on the North – Digital learning for pre- and inservice teacher education, av Norgesuniversitetet.
- Høgskolen har arrangert kaféseminarer i samband med Forskningsdagene i høstsemesteret 2017. Det er også arrangert andre seminarer ved høgskolen, blant annet: Steps towards Sámi ontologies II (19.1.2017), Vuoigŋalaš vieruid seminára / Åndelige tradisjoner og kulturelle praksiser (10.–11.10.2017), Ole Henrik Maggas 70-årsseminar (15.11.2017) og et fagseminar om samisk statistikk (16.11.2017).

Sektormål 2: forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

Samisk høgskole bygger sin undervisning og forskning på samiske verdier og har et samisk ståsted som utgangspunkt. Samisk høgskole er med på å løfte kunnskapsnivået i det samiske samfunnet og å videreutvikle kunnskap om samer, slik det kommer frem i årsplanen.

Virksomhetsmål 2.1: Samisk høgskole skal være en sentral samarbeidspartner og aktør i det samiske samfunnet

Styringsparameter: andel mastergradskandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning

Andelen masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid er en indikator på om studiene er relevante for arbeidslivet. For å kunne oppnå dette er det viktig at høgskolen har tett kontakt med samfunnet.

Høgskolen har til nå utdannet masterkandidater i samisk språk og litteratur, duodji og samisk journalistikk med et urfolksperspektiv. De fleste uteksaminerte kandidater er i relevant arbeid, i tillegg har noen fortsatt med doktorgradsstudier.

I løpet av høsten 2016 og i 2017 har 9 kandidater tatt mastergrad i samisk journalistikk med et urfolksperspektiv. Av disse har 6 kandidater relevant arbeid eller fortsatt med doktorgradsstudier. Kandidaten som fullførte mastergrad i duodji i 2017, er også sysselsatt i relevant arbeid. Dette kan vise at det er etterspørsel etter masterkandidatene Samisk høgskole produserer.

Styringsparameter: bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk (DBH)

Samisk høgskole har i år 2017 lyktes med å oppnå måltallet for inntekter fra Forskningsrådet, slik det fremgår av tabellen nedenfor.

Tabell 6: Bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk

	Totalinntekter fra NFR 2017	Antall fagansatte 2017	Inntekter per fagansatt 2017
Mål for 2017	5 000 000	50	100 000
Faktiske tall 2017	5 325 000	45,7	116 521

Styringsparameter: andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk (DBH)

Inntekter fra bidrags- og oppdragsvirksomhet utenom EU og Forskningsrådet kan være en indikator på samfunnsrelevansen til institusjonen. Tabellen nedenfor viser tall for andre bidrags- og oppdragsinntekter, utenom EU og Forskningsrådet.

Tabell 7: Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk

	Andre bidrags- og oppdragsinntekter 2017	Antall fagansatte 2017	Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk 2017
Mål for 2017	7 500 000	50	150 000
Faktiske tall 2017	10 468 000	45,7	229 059

Sámi lohanguovddáš, Senter for samisk i utdanninga gjør arbeid med særskilt samfunnsrelevans i nært samarbeid med andre institusjoner. Sámi lohanguovddáš har i 2017 blant annet avholdt ni workshoper på ulike steder i hele det samiske området på norsk side for lærere og barnehagenasatte/-pedagoger med vekt på digital læremiddelproduksjon. Disse har samlet hatt mellom 50 og 70 deltakere. I tillegg har man holdt kurs/forelesninger for lærerstudenter innen programmering og digitale læringsressurser. Det har også vært arbeidet kontinuerlig med utvikling av nettportalen Ovttas.no, delingsarenaen og produksjonsverktøyet til senteret, rapportert nedenfor. Senteret har videre holdt ulike andre kurs på flere ulike steder. Temaer har vært samiskopplæring og temaer innen fjernundervisning i skolen. Totalt har disse kursene hatt flere hundre deltakere. I tillegg til disse har senteret jobbet med fem prosjekter innen læremiddelutvikling og barnehagemetodisk materiell, kartleggingsmateriell og nasjonale prøver. Disse prosjektene gjennomføres på nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk. Også andre mindre utviklingsarbeid er gjennomført 2017.

Styringsparameter: andel forskningsinnsats i MNT-fag (NIFU/FoU-statistikk)

Samisk høgskole har ikke forskning i MNT-fag.

Sektormål 3: god tilgang til utdanning

Virksomhetsmål 3.1: Samisk høgskole fremme god tilgang til utdanning ved å tilby fleksible studier

Styringsparameter: andel studenter med fleksible studier

I 2017 er de fleste av høgskolens studier arrangert som fleksible studier. Blant annet er alle lærerutdanninger nett- og samlingsbaserte. Omkring 44 prosent av høgskolens studenter var i 2017 registrert på fleksible studier.

Norgesuniversitetet har tildelt midler til prosjektet Focus on the North – Digital learning for pre- and inservice teacher education, hvor målet er å styrke kvaliteten på undervisning i

sammenheng med internasjonalt og nasjonalt samarbeid. Målet er også å prioritere kvaliteten på digital undervisning i lærerutdanningene ved å utvikle nye e-læringsmetoder og heve lærernes digitale kompetanse, for slik å kunne bruke disse i undervisning. I tillegg skal prosjektet bidra til utvikling av studenters og praksisskolers digitale kompetanse. Prosjektet forventes avsluttet ved utgangen av 2018.

Tiltak for å styrke fleksible studier er også satt i gang på grunnlag av NOKUTs svar på akkrediteringssøknad om femårige samiske grunnskolelærerutdanninger. Blant annet tar flere fagansatte studiepoenggivende kurs innen nettpedagogikk, flere digitale verktøy er tatt i bruk, rutiner er gjennomgått, og det er utnevnt en egen praksisansvarlig.

En del av studentene ved høgskolen gir tilbakemelding om at studentmiljøet ved nettbaserte studier er utfordrende. Høgskolen har prøvd å imøtekomme dette ved å samkjøre samlinger på nettbaserte studier i så stor grad som mulig, slik at studentmiljøet er så stort som mulig når nettbaserte studier har samlinger. I tillegg prøver høgskolen å arrangere ulike seminarer og andre møtearenaer når nettbaserte studier har samlinger. Arbeidet med student- og læringsmiljø vil fortsatt være i fokus.

Virksomhetsmål 3.2: Samisk høgskole skal oppfylle alle måltall for kandidatproduksjon i lærerutdanningene

Styringsparameter: kandidattall på helse- og lærerutdanningene

Kandidatmåltallet for lærerutdanningene ved Samisk høgskole er på 2 kandidater per utdanning per år. Tall for 2017 viser at måltallet ikke ble nådd for noen av lærerutdanningene.

På grunn av faglige ressurser og rekrutteringsgrunnlaget har lærerutdanningene vært organisert slik at de blir satt i gang annethvert år. De to samiske grunnskolelærerutdanningene starter samme år, og den samiske barnehagelærerutdanningen starter året etter. På denne måten er oppstartene tilpasset ressursituasjonen til høgskolen. Høgskolen hadde derfor ikke opptak til fireårige samiske grunnskolelærerutdanninger i 2013 og hadde heller ikke opptak til samisk barnehagelærerutdanning høsten 2014.

Fra høsten 2017 har høgskolen hatt opptak til femårige samiske grunnskolelærerutdanninger. Etter planen skal disse studiene ha opptak hvert år. Høgskolen regner derfor med å kunne nå måltallet for disse to studiene i årene fremover.

Sektormål 4: effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

Virksomhetsmål 4.1: Samisk høgskole skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv

Styringsparameter: antall studiepoeng per faglig årsverk

Antall studenter og antall studiepoeng per faglig årsverk har økt noe i forhold til 2016. Målet for 2017, 200 studiepoeng per faglig årsverk, er ikke nådd. En viktig faktor for studiepoengproduksjon er at høgskolens studier rekrutterer studenter, og at studentene faktisk gjennomfører studiene.

Som nevnt har høgskolen utarbeidet en egen rekrutteringsplan for samiske lærerutdanninger for de nordiske landene, i tillegg til høgskolens generelle rekrutteringsplan. Høgskolen har også fått midler til utvikling og drift av partnerskap i grunnskolelærerutdanningene.

Det har vært utfordrende å rekruttere studenter til bachelorutdanningen i samisk journalistikk. Høgskolen har nå revidert og oppdatert programplanen for studiet og prioritert å kunngjøre samlingsplaner tidlig. Det er ventet at dette vil kunne føre til rekruttering av flere studenter, som igjen vil bidra til å øke studiepoengproduksjonen. I den forbindelse har høgskolen hatt tett kontakt med aktuelle aktører for å gjøre studiet så relevant som mulig. Høgskolen kan allerede nå se en etterspørsel etter planlagte emner innenfor studiet.

Styringsparameter: andel kvinner i dosent- og professorstillinger (DBH)

I 2017 var det 10,64 prosent kvinner i professor- og dosentstillinger ved Samisk høgskole. Målet for andel kvinner i dosent- og professorstillinger på 50 prosent er ikke oppnådd. Samisk høgskole har få tilsatte i dosent- og professorstillinger, hvilket kan medføre at det blir store utslag i prosentberegningen. Mulige kvalifiserte søkere til stillingene kan ofte være begrenset, hvilket påvirker måloppnåelsen. Samisk høgskole som virksomhet har flere kvinnelige tilsatte enn mannlige. Dette er også hovedtrekket for undervisnings- og forskningsstillinger.

Styringsparameter: andel midlertidige ansatte i undervisnings og forskerstillinger

29,1 prosent av høgskolens ansatte i undervisnings- og forskerstillinger var midlertidig ansatte. Målet om å redusere midlertidig ansatte i slike stillinger i 2017 ble ikke nådd. Samisk høgskole har jobbet med å få sykemeldte raskere tilbake i jobb ved tett sykefraværsoppfølging og jobbnærvær. Det er videre gjort analyser i bemanningsplanarbeidet som viser hva årsaker til antall midlertidige ansettelser kan være. Dette arbeidet vil danne grunnlaget for det videre arbeidet med å redusere antallet midlertidig ansatte. I bemanningsplanen er det vist til at antall midlertidig ansatte i virksomheten først og fremst er knyttet til fravær i forbindelse med permisjoner, langtidssykefravær og tidsbegrensede prosjekter.

Sykefravær

Sykefraværet har gått ned fra 6,56 prosent i 2016 til 5,91 i 2017. Dette er fortsatt høyere enn ambisjonen for 2017 og over nasjonalt nivå på 5,6 prosent etter IA-avtalen ved Samisk høgskole.

Tabell 8: Sykefravær

År	2013	2014	2015	2016	Ambisjon 2017	Resultat 2017
	6,67 %	6,81 %	5,79 %	6,56 %	5,0 %	5,91 %

(Tallene er hentet fra personal- og lønssystemet SAP)

Antall personer med redusert funksjonsevne

Det var i 2017 ingen ansatte med redusert funksjonsevne ved Samisk høgskole.

Antall personer på særlige tiltak

Samarbeid med Nav om særlige tiltak er gjennomført. Samisk høgskole har ikke hatt personer på arbeidspraksis gjennom Nav.

Styringsparameter: solide fagmiljøer

Med solide fagmiljøer mener Samisk høgskole fagmiljøer som er i stand til å bevare fagkompetansen innenfor utdanning, forskning og formidling over tid, som utvikler utdanningene i kontakt med arbeidslivet, som har faglige nettverk nasjonalt og internasjonalt, som har forskning som bygger opp under utdanningene, og som har evne til å skaffe eksterne forskningsmidler.

Det er også et viktig mål at fagmiljøet har et tilfredsstillende kompetansenivå med tanke på undervisningsoppgaver og forskning.

Det er derfor avgjørende å tilby forutsigbare ansettelsesforhold og ha relevant kompetanse. For å møte dette har Samisk høgskole utarbeidet en ny bemanningsplan i 2017 som skal ses i tett sammenheng med den langsiktige planen for studieporteføljen og budsjett. Disse må ses i sammenheng med NOKUTs kvalitetskrav til fagmiljøenes kompetanse og størrelsen på studieporteføljen samt målene og visjonen for Samisk høgskole i strategiplanen for 2017–2021.

Analysene som er gjort i bemanningsplanen, viser at Samisk høgskole har et ledende fagmiljø innenfor samisk- og urfolksrelaterte fag. Rundt halvparten av de fagansatte har førstestillingskompetanse. Selv om Samisk høgskole i forhold til andre samiske og urfolksinstitusjoner har en ledende rolle og solide fagmiljøer, har likevel flere fagområder også små og sårbare fagmiljøer.

Det kan være vanskelig å bygge store og robuste fagmiljøer knyttet til de forskjellige disiplinene og samtidig svare til forventningene fra det samiske samfunnet om at Samisk høgskole skal ha et vidt og tverrfaglig studietilbud. Alderssammensetningen til fagansatte viser at en betydelig del av de ansatte i sentrale undervisnings- og forskningsstillinger begynner å nærme seg pensjonsalder, og gjennomsnittlig alder på ansatte med førstestillingskompetanse er 57 år. I bemanningsplanen fremgår det også at fagansatte bruker store ressurser på undervisning, og det blir mindre ressurser til forskning. Videre

påvirker det fagmiljøet at mange fagansatte ikke har sitt daglige kontorsted ved Diehtosiida.

Det er viktig å prioritere utfordringene som ble avdekket i bemanningsplanen, og planlegge slik at fagmiljøene oppfyller kvalitetskravene til enhver tid.

I arbeidet med bemanningsplanen ble det også avdekket at selv om antall ansatte i administrative stillinger ved høgskolen virker å være stort i forhold til antall fagansatte (49 %)¹¹, så er administrasjonen likevel sårbar med tanke på antall ansatte i administrative stillinger. I tallet fra DBH inngår alle ansatte med administrative stillingskoder, det vil si konsulenter, rådgivere og ledere. Derunder inngår for eksempel ansatte fra Senter for samisk i opplæringa og rådgivere i eksternt finansierte oppdrag med faglige oppgaver som ikke kan sies å inngå i støttefunksjoner for høgskolens virksomheter. Når disse blir trukket fra, er gjenværende antall administrativt ansatte, inkludert ledere, 33 årsverk (33 %). Dette utgjør omtrent samme antall administrativt ansatte som ved sammenlignbare høgskoler¹². For å kunne opprettholde kravene som stilles til en virksomhet, og lede den forsvarlig innenfor gjeldende regelverk er det nødvendig med en viss størrelse på administrasjonen. Samisk høgskole har dessuten samisk som sitt daglig arbeidsspråk, noe som krever betydelig ekstra ressurser.

I 2016 ble det gjort en organisasjonsevaluering hvor et av punktene var å se på den interne organiseringen for å få en mer effektiv ledelse av fagmiljøene. I 2017 ble organisasjonsstrukturen endret fra tre til to institutter, samtidig som det ble bestemt å ansette instituttledere istedenfor å ha valgte instituttledere.

Virksomhetsmål 4.2: Samisk høgskole skal, sammen med sine strategiske samarbeidspartnere, ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God internkontroll og effektiv ressursforvaltning skal bidra til at institusjonens har ressurser til sine faglige og strategiske prioriteringer

Vesentlige merknader fra Riksrevisjonen

Samisk høgskole har ikke mottatt vesentlige merknader fra Riksrevisjonen siden 2010. Institusjonen har noen helt klare smådriftsulemper. UiT har fått tildelt SAKS-midler for å bistå Samisk høgskole innenfor innkjøp og bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA). Institusjonene har undertegnet en forpliktende samarbeidsavtale, og høsten 2017 konkretisert samarbeidet.

Tabell 9: Vesentlige merknader fra Riksrevisjonen

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Vesentlige merknader fra Riksrevisjonen	0	0	0	0	0	0	Foreligger ikke per feb. 2018

¹¹ Tall i bemanningsplanen, bygger på DBH rapportering fra 2016.

¹² Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo, Norges musikkhøgskole og Høgskolen i Molde har mellom 35 og 45 ansatte i administrative stillinger.

Antall gjennomførte kurs

Et av tiltakene for å ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen er å gjennomføre intern opplæring. Det tilbys jevnlig kurs innenfor følgende områder:

- TDI-modellen
- BOA-reglementet
- Innkjøpsreglement / offentlige anskaffelser
- Andre økonomirelaterte kurs

Samisk høgskole har også tilbud om å delta på kurs i regi av UiT.

Selv om det jevnlig arrangeres kurs, er Samisk høgskole sårbar med tanke på kompetanse. Samisk høgskole vil framover ha behov for også å styrke generell regnskapskompetanse, få et bedre samarbeid med DFØ og styrke kompetansen om bruk av økonomisystemene.

Tabell 10: Antall gjennomførte kurs

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antall gjennomførte kurs	Foreligger ikke data	4	2	3	8	7	

Handlingsrom, likviditet og langsiktig økonomisk planlegging

Samisk høgskole har god likviditet, men handlingsrommet oppleves som lite. Dette skyldes at midler er bundet opp mot øremerkede midler eller eksternfinansierte aktiviteter. Manglende langsiktighet i planleggingen og mangelfull planlegging av eksternfinansierte aktiviteter er hovedårsaken til dette.

Samisk høgskole innførte rammestyring i regnskapsåret 2017. Institusjonen utarbeidet ny bemanningsplan i 2017 og arbeider med ny langtidsplan for studier, samt ressursplan som skal knyttes opp mot langtidsbudsjetter.

Tabell 11: Handlingsrom, likviditet og langsiktig økonomisk planlegging

Tall i hele tusen	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lønnskostnader totalt	56 200	54 187	55 079	59 823	61 581	62 306	61 706
Driftskostnader totalt	101 613	94 657	95 442	102 431	101 106	101 640	102 873
Andel lønnskostnader av sum driftskostnader	55 %	57 %	58 %	58 %	61 %	61 %	60 %
Andel lønnskostnader av sum driftskostnader ekskl. husleie	67 %	71 %	71 %	70 %	76 %	76 %	73 %
Likviditetsgrad	2,05	1,60	2,00	2,00	2,03	1,95	2,33

Vurdering av resultatene for nasjonale styringsparametre:**Resultater og måloppnåelse for midler til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåinger**

Oppsummering av 2017 og planer for 2018

(Den følgende redegjørelsen er gjort sammen med UiT.)

Det har tatt tid å finne en god modell for SAKS-samarbeidet mellom UiT og Samisk høgskole som fungerer effektivt og etter hensikten. Dette må i hovedsak tilskrives manglende ressurser på begge sider, samt et noe uklart mandat for samarbeidet som har vært utfordrende å operasjonalisere. Opprinnelig var avtalen sentrert rundt innkjøp og BOA, men i ettertid har behovene og rammene endret seg. Samarbeidet har derfor blitt tilpasset behovene til Samisk høgskole, noe som er gjort i forståelse med KD.

Fra og med august 2017 har UiT dedikert en medarbeider i en hel stilling til samarbeidet. Dette er en forlengelse av at UiT har hatt en medarbeider i utlån som økonomisjef ved Samisk høgskole i 2016/2017. Vedkommende har derfor kunne fungere som pådriver, noe som har gjort samarbeidet smidigere. UiT dedikerer den samme medarbeideren til samarbeidet også i 2018.

Fokusområder 2017:

- Bistand til ny økonomisjef
- Bistand i forbindelse med rapporteringer
- Utvikling av ny økonomimodell
- Gjennomgang av avstemmingsrutiner
- Gjennomgang av rutiner for hovedlønn
- Opplæring

Fokusområder 2018:

- Bistand i forbindelse med rapporteringer
- Implementering av ny økonomimodell
- Innføre nye avstemmingsrutiner
- Oppbygging av standardrapporter
- Forbedringsprosess «fra behov til betaling»
- Utvikling av bevilgningsfordelingsmodell
- Opplæring
- Se på mulige løsninger for å få samarbeidet over i en fast form

For å få til et mer robust samarbeid, bør flere ting komme på plass:

- Samarbeidsavtalen bør revideres slik at den omfatter større deler av økonomiområdet.
- Samarbeidet må involvere bredere deler av begge organisasjoner på operativt nivå. En av utfordringene er imidlertid at institusjonene er på forskjellige systemplattformer.
- Det må på plass en fast finansiering av samarbeidet.

Resultater og måloppnåelse for midler tildelt over kap. 281 post 01 og post 45⁴ Resultater og måloppnåelse for øvrige midler tildelt i supplerende tildelingsbrev i 2017

Høgskolen har også fått midler over tre supplerende tildelingsbrev i 2017 som skal rapporteres i årsrapport 2017–2018. I tillegg rapporterer høgskolen om fremdrift for midler gitt i supplerende tildelingsbrev av 22.03.2016.

Supplerende tildelingsbrev av 22.03.2016 gjelder tildeling av midler til rekrutteringsstillinger i grunnskolelærerutdanningene. Høgskolen har i 2017 ikke lyktes med å fylle disse stillingene. Man har identifisert et særlig behov innen fagfeltet matematikk for å styrke den samiske grunnskolelærerutdanningen ved høgskolen. Det har vist seg utfordrende å tiltrekke kvalifiserte søkere til en rekrutteringsstilling innen faget, noe som har medført at stillingen har vært utlyst flere ganger. Høgskolen avventer nå fagkomitéens vurdering av søkere og håper å fylle stillingen i løpet av 2018. Endelig rapportering vil foreligge i årsrapport 2018–2019.

Supplerende tildelingsbrev av 25.1.2017 gjelder tildeling av midler til videre drift av Ovttas/Aktan/Aktesne i 2017. Sámi lohanguovddáš ved ovttas|aktan|aktesne har ansvaret for drift og videreutvikling av den samiske læremiddelportalen Ovttas.no. Det har vært arbeidet kontinuerlig med utvikling av nettportalen, delingsarenaen og produksjonsverktøyet. Nettportalen består per februar 2018 av 5 150 ressurser, hvorav 422 er delte ressurser og 1 368 er bilder, fordelt på nord-, lule-, og sørsamisk. I 2017 ble nettportalen besøkt 36 028 ganger, og hadde 111 057 sidevisninger. I løpet av 2017 ble det sendt 585 bestillinger om fjernlån av læremidler fra Sametingets læremiddelsentral.

I tillegg til drift av læremiddelportalen, har Ovttas|Aktan|Aktesne avholdt ni workshops for lærere og barnehageansatte og -pedagoger i 2017 med fokus på digital læremiddelproduksjon, innbefattet bruk av læremiddelportalen Ovttas.no, og i bruk av ulike programmer og programmeringsmuligheter for læremiddelutvikling. Disse er holdt i Snåsa, Tromsø, Trondheim, Kautokeino, Varangerbotn og Karasjok, og har hatt mellom 50 og 70 deltakere. I tillegg har man hatt kurs og forelesninger for lærerstudenter innen programmering og digitale læringsressurser. Ovttas|Aktan|Aktesne har også i samarbeid med Fylkesmannen i Finnmark avholdt kurs og seminarer med temaer innen fjernundervisning i skolen, med cirka 80 deltakere. Finansieringen til Ovttas|Aktan|Aktesne er todelt, med en tildeling på 2 000 000 fra KD, samt 1 000 000 fra Sametinget.

Supplerende tildelingsbrev av 05.04.2017 gjelder midler til implementering av nye rammeplaner for grunnskolelærerutdanningene. Samisk høgskole har prioritert midlene til rekruttering og ansettelse av professor II-kompetanse i undervisningsfagene finsk, svensk og matematikk. Midlene skal bidra til å gi studentene tettere oppfølging av kompetente fagpersoner, som individuell veiledning i masterarbeidet, studentaktive arbeidsformer, studentinvolvering i FoU og undervisning i mindre grupper. På grunn av omgjøring til masternivå, er det behov for en større andel tilsatte med førstekompetanse.

Supplerende tildelingsbrev av 26.06.2017 gjelder midler til utvikling og drift av partnerskap i grunnskolelærerutdanningene. Oppstart av dette arbeidet har blitt forsinket som følge av kapasitetsutfordringer i forbindelse med oppstart av femårige samiske grunnskolelærerutdanninger høsten 2017. Høgskolen vil komme med endelig rapportering over midlene i årsrapport 2018–2019. Høgskolen har jobbet med å fornye partnerskapsavtaler med utdanningsskoler (forventes ferdigstilt våren 2018), påbegynt studie i veiledningspedagogikk (15 ESCT) som tilbys til praksislærere (eksamensdato høst 2018) og påbegynt arbeidet med å oppdatere systemer for praksis i lærerutdanningene.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Rapportering om styring og kontroll

Økonomireglementets §§ 4 og 14 fastsetter overordnede rammer og krav for statlige virksomheters styring og kontroll. Disse kravene ligger til grunn for styring og kontroll som den enkelte statlige virksomheter etablerer. De overordnede kravene i reglementet er utdypet i blant annet bestemmelsene i kapittel 2 «Virksomhetens interne styring – oversikt over endringer».

Samisk høgskole har en todelt ledelse på institusjonsnivå, hvor rektorat og direktør har hver sine ansvarsområder. Institusjonen har byttet direktør i 2017.

Selv om institusjonen gjennom rutiner, styrebehandling og dialog med både Kunnskapsdepartementet og Riksrevisjonen har oppfylt alle krav til styring og kontroll i relevante regelverk, har vi fremdeles utfordringer. Det har derfor blitt jobbet med utvikling av rutiner og prosedyrer i 2017 som en del av SAKS. I hovedsak har dette vært knyttet til eksternrapportering og avstemming. Vi vil imidlertid fortsette innen flere andre områder i 2018.

Samisk høgskole har i dag ikke en enhetlig og systematisk metode for internkontroll. Det systematiske arbeidet med internkontroll må derfor styrkes. Det vil være behov for en systematisk gjennomgang av hvordan det skal jobbes med risikobasert internkontroll. Målet er at internkontrollen skal være en del av den daglige virksomheten og ikke kun bestå av stikkprøvekontroller. Samisk høgskole tar også hensyn til tilbakemeldingene vi får fra både DFØ og Riksrevisjonen.

Kontinuerlig arbeid med forbedringsprosesser, grunnleggende kompetanseheving og spisskompetanse på utvalgte områder blir forsøkt dekket gjennom SAKS-samarbeidet med UiT.

Effektivisering

Samisk høgskole har sammen med UiT blant annet skissert en løsning for å gjøre det mulig med større samarbeid mellom IT-miljøene ved de to institusjonene, noe som vil gi gevinst i form av effektivisering. Det er også begynt et arbeid for å se på hvilke IT-tjenester vi kan ha som skytjenester, og vi har i 2017 tatt i bruk UH Skype og er i gang med å ta i bruk Office 365.

Samisk høgskole ønsker videre å ta i bruk digitale arbeidsprosesser for å effektivisere den administrative arbeidsbyrden til hele organisasjonen. Man har derfor satt opp som mål at man i løpet av 2018 skal digitalisere samtlige prosesser som i dag innebærer papirskjemaer med fysiske signaturer.

Sikkerhet og beredskap

I 2017 har Samisk høgskole gjennomført ROS-analyser på områdene informasjonssikkerhet, brann, sikkerhet og beredskap. Høgskolen har i den forbindelse tatt i bruk det digitale krisehåndteringsverktøyet CIM i samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet. Dette er en

løsning som flere i sektoren bruker. Høgskolen har oppdatert beredskapsplanen, men er i ferd med å gjennomføre en kritisk gjennomgang av den med sikte på å gjøre den enklere og tydeligere. Det ble i 2017 ikke gjennomført noen kriseøvelser. Det er satt opp en plan for kriseøvelser i 2018. Samisk høgskole har i dette arbeidet hatt dialog med blant andre Nord universitet for å lære av deres beredskapsarbeid, og man vil også knytte nettverk med andre i sektoren.

Samisk høgskole jobber med å implementere tiltak for å tilfredsstillte skjerpede krav til informasjonssikkerhet (GDPR).

Også i 2017 har vi arrangert Sikkerhetsmåned (Difi-kampanje) med spesiell vekt på informasjonssikkerhet, men også sikkerhet, beredskap og brann.

Det har vært gjennomført brannforebyggende tiltak i form av evakuerings-/brannøvelser. Det er også blitt arrangert informasjonskampanje i forbindelse med den årlige sikkerhetsuka som arrangeres på høsten, der temaet er informasjonssikkerhet. Også i år er det blitt produsert korte videofilmer som belyser temaet sikkerhet, i år med vektlegging på brannsikkerhet, og i forbindelse med dette har det vært et nært samarbeid med lokalt brannvesen.

Driftsstyret for Diehtosiida, hvor samisk høgskole leier lokaler, har i 2017 valgt en representant fra høgskolen til rollen som brukerkoordinator i brannvernarbeid for alle leietakerinstitusjonene ved bygget. Det er satt i gang arbeid med å revidere og oppdatere brannverndokumentasjon fra brukersiden, og det er blitt avholdt møte med Statsbyggs eiendomsforvalter for å drøfte status samt avklare ansvarsområder mellom bruker og eier av bygningsmassen.

Panorama-strategien

Panorama-strategien for høyere utdannings- og forsknings samarbeid med Brasil, India, Japan, Kina, Russland og Sør Afrika (2016-2020) skal legge til rette for helhetlig og langsiktig samarbeid med strategilandene innen høyere utdanning og forskning. Blant landene omfattet av Panorama-strategien har det vært mest nærliggende for Samisk høgskole å fokusere på samarbeid med Russland. Høgskolen har i 2017 påbegynt prosesser for å opprette og/eller fornye intensjonsavtaler med Ammosov North-Eastern Federal University (NEFU) i Yakutsk og med Herzen State Pedagogical University of Russia i St. Petersburg. Som del av samarbeidet med Herten vil høgskolen våren 2018 publisere en antologi med artikler av urfolksforskere ved Herten, Samisk høgskole og Internasjonal Senter for Reindrift, i regi av forskningsprosjektet RIEVDAN. Videre har høgskolen hatt fortsatt fokus på studentutveksling fra Russland, tilrettelagt gjennom Barentsplus og North2North - programmene, med åtte innreisende studenter fra Russland i 2017.

Likestilling, mangfold, diskriminering og tilgjengelighet

Samisk høgskole har redegjøringsplikt etter likestillingsloven, diskrimineringsloven om etnisitet, diskrimineringsloven om seksuell orientering og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Likestillingsrapporteringen er mangelfull. Det vil tas sikte på å utarbeide en ferdig likestillingsmelding til neste styremøte i juni 2018.

V. Vurdering av fremtidsutsikter

Årsplan for 2018

Årsplanen er Samisk høgskoles mest sentrale styringsdokument for å realisere strategiplanen for 2017–2021. Årsplanen omfatter kun de områdene der det er viktig å oppnå endring. Årsplanen uttrykker styrets overordnede prioriteringer og skal samtidig gi rom for lokale tiltak. Utviklingsavtalen som vil lages mellom Samisk høgskole og KD, vil sammen med årsplanen legge permissjer for prioriteringene og gjennomføringene av tiltak de nærmeste årene.

Samisk høgskoles årsplan for 2018 følger i sin helhet som vedlegg.

VI. Årsregnskap

Ledelseskommentarer

Ledelseskommentarer til årsregnskapet undertegnet av styret presenteres.

Årsregnskap 2017

Årsregnskapet med noter presenteres.